

der manglede i Aarets Budget. Naar den ærede Taler henviste til, hvad der er foregaaet i adskillige andre Lande, skal jeg dog gjøre opmærksom paa, at netop der og navnlig i Frankrig og England er det bestandig Toldbeskatningen, man hovedsagelig tyer til, naar der skal staffles store Indtægtskilder til Statskassen, men ingenlunde til en Indkomstskat. Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 4de Valgkreds (N. Høld) fremkom med den Paastand, at Tiberne vare saa trykkede som ingensinde før. Herimod har den ærede Finanzminister gjort den Indvending, som jeg vilde fremkomme med, nemlig at det er en bekjendt Sag, at mange af de største Gods-eiere udenfor de egentlige Lehnbesiddere have erhvervet sig deres Eiendomme i hine Tider for en forbindende Pris, saa at de mange Gange ikke gjorde Andet end overtage Skatterestancerne for at komme i Besiddelse af store, kostbare Godser, som senere bleve Millioner værd. Ser man hen til Skatterne den Gang og sammenligner dem med de nuværende, blive de nuværende aldeles forsvindende, og jeg vil gjøre opmærksom paa, at Værdien af Eiendommene er stegen saaledes, at selv i dette Døgn, hvor der hyles i en efter min Mening aldeles usand Grad, staa Eiendomspriserne dog trods de saakaldte store Skatter saaledes, at selv meget forsigtige Kreditkasser udlaane indtil 4,000 Kr. pr. Td. Hartkorn, og naar vi saa huske paa, hvad 4,000 Kr. pr. Td. Hartkorn er, da staa det jo fast, at det er en saa høi Pris i denne, som de Herrer betegne det, mest trykkede Tid, at der aldrig nogensinde tidligere er blevet givet det for Jord i Danmark. I den Periode, der har været omtalt, Tiden før 1826, som ikke skulde have været saa trykkende som nu, vare Forholdene jo saadanne, at Skatterne ingenlunde vare den forsvindende Byrde, som de i Virkeligheden ere nu. Der er ingen Landmand, der i vore Dage gaar fra sin Eiendom paa Grund af Skatterne. Det er de usforholdsmæssig store Prioriteter og endnu mere paa de magre Egne de usforholdsmæssig store Drifts-udgifter, som sluge Indtægterne; men Skatterne ere forsvindende i Sammenligning med, hvad de vare i tidligere Dage, hvor de vare saa byrdefulde, at de i vanstellige Tider tvang Folk til at gaa fra Hus og Hjem. Altsaa, det Argument, hvormed man vil understøtte Forslaget, nemlig at Skatterne ere saa trykkende under de nuværende Forhold, at det er absolut nødvendigt at foretage en Lettelse af dem, kan jeg ikke godkende som berettiget. Kan der gøres Noget for at op-hjælpe Landvæsenet, er det vor Pligt at

gjøre det og at understøtte Regjeringens eller en hvilken som helst Andens Bestræbelser, som man finder fornuftige og svarende til Tiemedet; men at denne Halvprocentafgifts Ophævelse vil være til væsentlig Støtte for Opkomsten af vort Landbrug, kan jeg ikke paa nogen Maade anse for Andet end den mest kolossale Overdrivelse.

Da det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber) omtalte Bygningsafgiften, forbaufede det mig, at han, som ellers har saa aabent Die for Landbostandens Interesser, ogsaa med Hensyn til en retfærdig Fordeling af Skattebyrden, slet ikke syntes at kunne se, at egentlig er Bygningsafgiften i det Væsentlige netop kun et Middel, hvorved man har søgt en retfærdig Fordeling af Skatterne, saaledes at Hartkornbyrden paa Landeieendommene blev vederlagt med Bygningsafgiften paa Kjøbstadeieendommene. Smidlertid er der en Del af Bygningsafgiften, om hvilken jeg erkjender, at det var ønskeligt, at den kunde affattes, og det er den, som blev indført ved Næringsfriheden, idet man da vilde imødekomme de Beklagelser, der kom fra Kjøbstædernes Side over, at medens de maatte beholde Bygningsafgift og alle de øvrige Byrder, tog man den sidste Befkyttelse fra dem ved Indførelsen af Næringsfriheden. Man gif af Veien for disse Klager ved at lægge Bygningsafgift paa mange smaa Næringer paa Landet, som hidtil havde været afgiftsfri. Men det har vist sig, at det var en fuldstændig Illusion, at dette var retfærdigt; thi de smaa Næringer, som man derved behyrde, blev i Virkeligheden drevne af Folk, hvoraf det langt overveiende Flertal stod paa Fattigdommens Grændse. Naar der er Tale om at lette Byrder fra Betyngedes Skuldrer, tror jeg ikke, at der er nogen Skattebyrde, der i den Grad hviler paa den uformuende Klasse som denne Bygningsafgift, der blev paalagt efter Næringsfrihedens Indførelse. Og dertil kommer, at det er en i høieste Grad besværlig Skat baade for Byerne og for Staten; for Staten, fordi det koster overordentlig Meget at holde hele Skatteapparatet i Orden. Hver Gang en Bolig bliver taget i Brug af en stakkels Haandværker, som har et lille Erhverv, skal Boligen opmaales, hvis der ikke foreligger en tidligere Opmaalning, og Staten har saa betydelige Udgifter af denne Forretning, at de mange Gange overstige de Indtægter, den faar af den. Flytter saa Manden, frigjøres Boligen for Skatten; men paa det Sted, hvor han flytter hen, skal der atter foretages en Opmaalning og Staten paany have de samme Udgifter. Endelig er der den Omstændighed, at der er Skattebydere, som man har indrømmet en